

3,29,50.: *fortuna* — *ludum insolentem ludere pertinax*; *Plaut. Captiv. prol. 22.: Di nos quasi pilas homines habent* et similem fere atque in versu nostro descriptionem apud *Plutarchum* de *Isid. c. 12.* ubi *Hermes* cum *Luna* latrunculis ludit ut dies epagomenos exinde lucro accipiat. Ad rem quod attinet, non apud *Bhartriharim* schachiae, sed vetus ille latrunculorum, sive tesserarum ludus, *κνβεία*, intelligitur, quem *Ferdusi* una cum *Arabibus* (vid. *Hyde* de ludis p. 49. 60.) *Buzurjemihro* adscribit ut *Indos*, a quibus *Shahiludium* acceperat, tentaret atque exploraret ludendo. Verum tamen nomen ipsum *نرد Nerdiludium*, quo apud ipsos gaudet, ex *sanscrito* नर्दित provenit et illis temporibus longe vetustiore esse ludum, iam e *Nalo*, *Mrichchhakati* et *Amaro* apparet, apud quem termini technici leguntur *सत्ता: tali*, देवनः, पागका: ceteri; de modo ludendi vid. *Hydium* modo laudatum (p. 68.) et *Pauwii* de alea veterum librum, *Ultraj. 1726.* Ad fatum ludus iste eo melius transfertur, quod *Arabes*, eosque secutus *Cedrenus*, mundum repraesentare eum statuunt; *Assephadi* ex *Ibn Chalikano* ad *Tograi* carmen apud *Hydium* (p. 52.) جعله مثلاً *inquit* et ex alius sententia concludit: يقول اللعب بالنرد خبير من اللعب بالشطرنج لان لعبه يعترف بالقضا والقدر والشطرنج لاعبه يفنى ذلك *praestantior esse Nerd ludo Shatrenj, quod illo ludens agnoscat praedestinationem et decretum divinum, at ludens Shahiludii ea neget*; quia scilicet *Shahiludium* certis regulis adstrictum est, *Nerd* autem casu regitur fortuito, quam ob rem multi sunt *Orientales* in imaginibus de rebus coelestibus ab illo ludo petitis (vid. *Hyde* l. l. p. 7. 13. 15.), quod iam in nomine *tali* देवन expressum puto. Apud *Indos* ipsum creatorem ludendo creasse universum, tritum satis ac notissimum dogma tetigimus *Niti* vs. 89., de fato ac tempore saepius dicunt कालः क्रीडति गच्छत्यायुः ut est in *Mohamudgaro*. Ceterum ex nostra sententia intelligitur quomodo कलिः propr. niger sub forma tauri talis ludere potuit apud *Nalum* (*Nal. 7, 6.*), calculus niger, ex ebano factus, perdere, candidus vincere debet et taurus notissima mali daemonis imago est in mytho *Bhavânis*. — Correctiones in hoc disticho a nobis factae levioris sunt momenti, in membro priori च delendum erat, lectio autem *Cod. B.* सहबहुकलः pro भुवनफलके nihili est, neque admittendus pluralis यत्रानेका: quo sententiam incipit idem codex.

44. De brevitate vitae queritur et de temporis velocitate quibus tamen non moneamur rebus terrestribus dediti. बहुकार्यं legunt *Msti*; in *Cod. A.* praeterea जीवितं prostat. Scholia non adsunt.

45. Lamentantes de eadem re inducit homines poeta et prudentiores illos haud fieri summo-pere miratur. निभृतं, adverbium idem quod नियतं, cum scholiis in निभृता: mutavimus, quum in *Cod. A.* निभृतः quoque exstaret. Pro भूत Edit. *Sr.* quod hoc loco omnino non quadrat, *Cod. B.* भुक्त legit, scholiasta vero मुक्त unice rectum, significatur enim res de qua modo loquuntur et quam modo relinquunt. Vocabulo इत्थं *B.* et *Scholl.* एवं substituunt;